

XVIII. Kiscsőszi Pajtafesztivál és Élő Értékhét a Somló-Ság Kulturális Tengelyén

A program időpontja:	2022. július 10-17.
A program helyszíne:	Kiscsősz
A program szervezője:	Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület
Érintettek létszáma:	5000 fő
Célközönség:	Népművészet iránt érdeklődő közönség, térségi lakosság

Az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület immár 18. alkalommal rendezte meg a Kiscsőszi Pajtafesztivált, amely az elmúlt években kialakult gyakorlatnak megfelelően idén is kibővült az Élő Értékhét eseményeivel. A fesztivál és a köré csoportosuló programok – például a Dűvő Nemzetközi Népzenei Tábor – a hosszú évek alatt országos jelentőségűvé nőttek ki magukat, olyan rendezvénysorozattá, amelyen a magyar folklórélet kiemelkedő szereplői mellett a helyi – alulról jövő – kezdeményezések is lehetőséget kapnak. Kiscsőszen a jó értelemben vett amatőr mozgalom és a professzionális előadói réteg kölcsönös előnyökkel járó együttélése valósul meg. Talán ennek is köszönhető, hogy a vendégek viszonylag magas számban visszajárók, hogy a fellépő zenekarok, táncegyüttesek, kézművesek szívesen jönnek, hogy a családi hangulat szinte változatlan formában tudott megmaradni.

Az idei programsorozat július 10-én vasárnap a Napforduló Táncegyüttes előadásával kezdődött meg. A csoportot kizárólag nők alkotják, akik saját bevallásuk szerint a sorsfordító női élethelyzetek táncos rítusok általi feldolgozását kívánták színpadra vinni. Mint írják: „Hisszük, hogy érett nőkként olyan értékeket tudunk a tánc nyelvén közvetíteni, melyekhez fiatalon még nem volt viszonyulásunk, melyek bemutatásához a hosszú évek tűzpróbáján átesett barátságunk adja a bátorságot.” A *Magyarország szélén* címmel bemutatott táncszínházi produkció nagy sikert aratott, csakúgy, mint az ezt követő férfiak által előadott *Üzenet haza*. A Fordulj Kispaj Lovam Táncegyüttes az idegenbe szakadtság elemi erejű tapasztalatát szintén táncszínházi eszközökkel dolgozta fel.

A másnapi programok közül kiemelkedett a Dűvő zenekar ünnepi koncertje. Ünnepi, hiszen az együttes idén tizedik alkalommal tartotta meg Kiscsőszen a Dűvő Nemzetközi Népzenei Táborát. A hagyományteremtő szándékkal lebonyolított első rendezvény kifejezetten hiánypótlónak volt mondható, hiszen abban az időben nem volt Magyarországon olyan intenzív tábori képzési forma, amelyen a zenei folyamatok szólamai (hegedű, brácsa, bőgő, népi ének) külön-külön is tanulhatók lettek volna. Azóta természetesen változott a helyzet, amihez nem kis mértékben ez a rendezvény szolgáltatott a szakmai-módszertani alapot.

Július 12-én kedden a Fitos Dezső Társulat műsora aranyozta be a fesztiválózókat estéjét: A *falú* címmel bemutatott előadást a hagyománytisztelet, illetve a készen kapott anyag újraértelmezésének dinamikája mentén írhatjuk le a legpontosabban. „Hiszünk a néptánc kortárs megmutatkozásában, abban, hogy a néptánc erejével, természetességével megszólítja a ma emberét, alkalmas az érzelmek legszélesebb skáláját megmutatni, színházat varázsolni.” – írják bemutató anyagukban. Aki a hangulatos esti környezetben bemutatott műsort látta, láthatta, nem is nagyon kételkedhetett a fenti ars poetica igazságtartalmában.

A következő napon, vagyis szerdán Korpás Éva és zenekara tartott lemezbemutató koncertet. Mondanunk sem kell, hogy az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület számára mekkora megtiszteltetést jelentett, hogy a *Szívharang* címmel megjelent anyag turnéjának egyik állomása Kiscsősze esett. A lemez tematikai egységét a szerelem érzése biztosítja, kitérve annak minden örömére és szívfájdalmára. A műsorban a felvidéki tájegységek muzsikája

mellett – egy kis zenei csemege erejéig – megjelent az e területtől távol eső Moldova világa is, a szerelmi történetet pedig Laboda Róbert verse foglalta keretbe.

Július 14-én még népzenei körökben is csemegének számító koncertet hallgathatott meg a nagyérdemű, hiszen a Samorodny Együttes *Dwa bratanki* című műsora a gurál-magyar népzenei hagyományt mutatta fel. Közép-Európa és a Kárpát-medence ezerarcú népzenejének különleges színfoltja a lengyel Tátrában, azon belül a Podhale régióban élő hegyi népek (gurálok) muzsikája. Archaikus zenéjüket és táncukat szoros kapcsolat fűzi az északabbi lengyelek mellett a Kárpátok másik oldalán élő népek dallamaihoz, táncaihoz. A koncert kísérlet volt e közös zenei szövet bemutatására, a dallamösszefonódások egymás mellé állítására.

Másnap a Sopron Táncegyüttes (*Pakulár: csillag-ég-hegytető*), illetve Ferenczi György és az 1-ső Pesti Rackák lépett a közönség elé. Utóbbi együttes Szomjas György egyetlen színházi rendezését, a *Betyárjátékot* adta elő Horányi László színművész és audiovizuális háttáranyagok segítségével. A darab a magyar betyárvilág és a történelem pillanatait idézi fel, különös hangsúly fektetve a mikrotörténelem és a nagy események egymásból következőségére, egymásra hatására. A pénteki események közül mindenképpen meg kell még említenünk az Összemuzsikálást és az Össztáncot. Utóbbin régi kedves partnerünk, a Kékiringó Néptáncegyüttes is fellépett. A Both Aranka vezette együttes nagy kedvvel vett részt a programban.

Szombaton Lang Rudolf színművész kezdte meg a programok sorát. A népmesei gyökerű előadás (*Az Igazság kútja*) igazi meglepetése volt, hogy az darab szereplői a nézők soraiból kerültek ki. Ezt követően Kubinyi Júlia koncertje következett. A napi programban helyet kapott még a Harka Táncegyüttes, a Mendicus Tamburazenekar, valamint Pál István Szalonna és Bandája.

A fesztivál zárónapján a devecseri cigány hagyományörző együttes, azaz a Fláre Beás lépett fel, akiket nagy valószínűséggel sokaknak nem kell bemutatni. Önálló koncertjük zajos sikert aratott, éppúgy, mint az Örökség Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Népművészeti Egyesület gálája. Utóbbin már ismerősként köszönthették a látogatók a Kékiringó Néptáncegyüttest. Az ünnepi szentmise után karikázó zajlott a templom előtt, közben a Pajta Szólótáncosa verseny bonyolódott, s bemutatkozott az Élő Forrás Népdalkör is.

Végezetül ki kell még térnünk arra, hogy a rendezvény teljes ideje alatt népzenei (széki, méhkeréki muzsika) és néptáncos képzés zajlott (Magyarbódi, Szatmári, Eleki táncok), fotókiállításokat tekinthetett meg a látogató (Bánhelyi József – Horváth Orsolya: *Ablak a múltba, A Somló*; Váradi Levente: *Közelítés*; Henics Tamás: *Mestereink*). A tárgyalkotó művészeteket Samu Eszter és Sándor József Péter „alkotász” képviselte (rogyasztott üveg, dísz tárgyak, nyitott kerámia). Elérhető volt a kormányablak busz, lehetett vért adni. A bátrabbak részt vehettek a Kiscsöszi Hétp próbán, főzhetek a művész-politikus pikniken, benevezhettek a búcsúi sütemények kifestőjére. A faluban megjelent a Magyar Honvédség is, amely bemutató sátrat állított fel. Aki pedig vásárfiát is akart hazavinni, az a helyi termelők és a kézműves mesterek igényes portékái közül válogathatott.



Nemzeti Kulturális Alap



